

VÕISTLUSMÄÄRUSED MUUTUVAD!

Rahvusvahelise Kergejõustikuliit (IAAF) jõustas alates käesoleva aasta 1. novembrist hulga võistlusmääruste muudatusi. Paljud muudatused puudutavad võistluste korralduslikku osa ja kohtunike „köögipoolt“.

Järgnevalt aga nendest uuendustest, millega kõik sportlased ja kohtunikud uuel hooajal kindlasti arvestama peavad.

Määrus 143. Võistlusriietus ja -jalatsid, võistlejanumbrid. Määruse punkti 7 on täiendatud nii, et nüüd võivad ainult ühte võistlejanumbrit, oma soovile vastavalt rinnal või seljal, kanda ka kaugus- ja kolmikhüppajad.

Määrus 144. Võistlejate abistamine. Sellele määrusele on lisatud uus alapunkt 3(f), mille kohaselt on keelatud kaasjooksja igasugune füüsiline abistamine jooksu jätkamisel, välja arvatud kukkunud kaasvõistleja jaluleaitamine.

Kommentaar: Suure tõenäosusega on see määruste täiendus inspireeritud hiljuti laiemat tähelepanu leidnud juhtumist triatlonis, kui üks võistleja poolminestanud kaaslast süles tassis ja lõpuks üle finisijoone viskas. Kaasjooksjate lükkamine, järelvedamine, toetamine, kandmine jms on keelatud abistamine. Kukkunud jooksukaaslase jalule aitamine on lubatud, tema abistamine jooksu jätkamisel aga mitte.

Määrusele on lisatud ka alapunkt 4(f), mille kohaselt lubatakse joogipunktides nüüd lisaks veele ja toidusegudele jooksjatele anda ka mütse, kindaid, jalatseid ja teisi riietusesemeid.

Määrus 146. Protestid ja apellatsioonid. Sellesse määrusesse lisatud punkti 4(c) kohaselt peab sportlane, kes valelähete tõttu diskvalifitseerimise kohta kohta protesti esitas, juhul kui protest tema kasuks lahendati, igal juhul distantssi läbima. Kui puudub võimalus tema paigutamiseks mõnda teise jooksu, tuleb tal joosta üksinda. Järgmisse vooru pääsemiseks saab ta sel juhul konkureerida ainult ajaga edasipääsenud võistlejatega.

Määrus 161. Stardipakud. Määruse punkti 1 teksti on täiendatud. Juhul, kui see kaasvõistlejaid ei sega ega häiri, võib stardipakkude ühendusliist, millele jalatoed kinnituvad, ulatuda üle kõrvalraja joone.

Kommentaar: kurvides startimisel tohib nüüd stardipakke maha panna nii, et nende ühendusliistu tagumine ots ulatub üle võistejast paremale jääva rajajoone. Jalatoed ja võistleja käed peavad endiselt jääma oma raja piiridesse, st võivad olla paremale jääval rajajoonel, kuid mitte üle selle.

Määrus 162. Start. Määruse punkti 5(c) on täiendatud ühe, aga väga olulise sõnaga - „liigutus“. Peale starteri käsklusi „kohtadele“ või „valmis“ kaasvõistlejaid häälitsuste, **liigutuste** või muu tegevusega häirinud jooksjat **võidakse** käitumisvea eest hoiatada (kollane kaart) või korduval juhul diskvalifitseerida (punane kaart).

Kommentaar: kui varem liigitus kõigutamise-nõksutamise määratluse „muu häiriv tegevus“ alla, siis nüüd on see eraldi välja toodud. Ei maksa unustada, et karistamine on starterite õigus, mitte kohustus. Segaste asjaolude puhul või siis, kui starterid juhtunu tõlgendamisel üksmeelt ei leia, näidatakse kõigile jooksjatele rohelist kaarti.

Määrus 163. Distsants. Määruse punkti 4(b) on täiendatud lõiguga, mille kohaselt sirgel rajalõigul endast vasakule jäävale rajajoonele või üle selle astumisel, ükskõik millise eelise või kasu saamise eesmärgil, jooksja diskvalifitseeritakse.

Kommentaar: kõnealune tegevus oli ka varem keelatud, tegemist on lihtsalt teksti täpsustamisega vaidluste vältimise eesmärgil. Sirgel rajalõigul vasakule jäävale joonele või rajaäärisele astumine on üldjuhul lubatud. Seda ei tohi teha jooksu käigus mingisuguse edu või eelise saavutamiseks. Eelkõige ei tohi niimoodi kaasjooksjatest mööduda ja/või „karbist“ väljuda.

Määrusele on lisatud punkt 15(c), mille kohaselt karistatakse võistlejat, kes võtab vastu jooki või toitu ükskõik kus ja kellelt, välja arvatud ametlikud joogipunktid ja/või võistluste ametlik meditsiinipersonal, esimesel korral hoiatusega ja teisel korral diskvalifitseermisega. Võimaluse korral peaks ala peakohtunik võistlejale vastavalt kollast või punast kaarti näitama. Diskvalifitseeritud sportlane peab võistlejanumbri(d) ära võtma ja võimalikult kiiresti rajalt lahkuma.

Kommentaar: asja mõte on selles, et sageli pole määrusi rikkunud jooksjale (näiteks suures grupis liikumisel) kohe võimalik kollast või punast kaarti näidata. See aga ei vabasta määrusterikkujat süüst ja diskvalifitseerimisotusest võib ta teada saada ka alles peale distantsi lõpetamist.

Määrus 168. Tõkkejooksud. Määruse punkti 6 on lisatud täpsustus, et kõrvalajal oleva tõkke maha ajanud või seda paigast liigutanud tõkkejooksjat ei diskvalifitseerita, kui määrusterikkumise põhjustas mõne kaasvõistleja tegevus.

Määruse punktis 7 on muudetud tõkkest ülesaamise määratlust. Kui varem nõuti igast tõkkest üle hüppamise üritamist, siis nüüd räägitakse tõkke ületamisest. Punktile lisatud märkuse kohaselt võib tõket ületada suvalisel moel, isegi sellele toetudes. Seejuures ei tohi tõket paigast ei liigutada, kallutada või selle kõrgust vähendada.

Kommentaar: tõketest ülesaamine on muudetud üsna sarnaseks takistuste ületamisega. Ilmselt on selle täiendusega „vastu tulnud“ eelkõige mõnel tõkkel komistanud ja jooksurütmi täiesti kaotanud jooksjatele. Vajaliku hoota tõkkeni jõudmisel ei pea enam taganema ja üle hüppamiseks hoogu võtma vaid võib sellele toetudes lihtsalt üle astuda.

Määrus 170. Teatejooksud. Määruse punkt 3 on sõnastatud järgmiselt: 4x100m 4x200m teatejooksude kõigis ning 100+200+300+400m teatejooksu esimeses ja teises teatevahetuskohas on vahetusala 30 m pikk. Teatejooksu ühe etapi lõppu ja teise algust tähistav joon asub teatevahetusala algusest 20 m kaugusel. 100+200+300+400m teatejooksu kolmas ning 4x400m ja

pikemate teatejooksude kõik teatevahetuslad on 20 m pikad ning teatejooksu ühe etapi lõppu ja teise algust tähistav joon asub teatevahetusala keskosas.

Määruse punktid 18 ja 19, mis käsitlesid 10 pikkust eelhoovõtumaad kuni 300m pikkuste teatejooksuetappide puhul, on kustutatud. Punkt 19 sätestab, et kõigis teatejooksudes peab teatepulka ootav võistleja viibima rangelt teatevahetusala piires.

Kommentaar: Kaotatud on eelhoovõtu mõiste. Teatepulga võib üle anda ükskõik millises kohas, algava etapi pikkusest sõltuvalt 30 m või 20 m pikkuse teatevahetusala sees. Sammumärkide mahapaneku korda muudetud ei ole.

Määrus 180. Üldpõhimõtted. Määruse punkti 5 on täiendatud selgitusega, mille kohaselt karistatakse omaalgatuslikult, väljaspool protokollis toodud järjekorda, katse sooritanud sportlast igal juhul hoiatusega (kollane kaart) või antud võistlusel teise hoiatuse saamisel diskvalifitseerimisega. Seejuures pole oluline, kas tegemist oli õnnestunud või ebaõnnestunud katsega. Õnnestunud katse tulemus võimaluse korral siiski fikseeritakse.

Määruse punktis 6 on muudetud märkuse (iii) sõnastust, mille kohaselt on võistlust korraldaval organisatsioonil lubatud vähendada peale esimest kolme katset sooritatavate katsete arvu ning suurendada või vähendada nendele pääsevate võistlejate arvu.

Kommentaar: Kõik võistlejad peavad igal juhul saama sooritada kolm katset. Võistlusjuhendiga võib finaalvõistluse katsete arvu vähendada kolmelt kahele või ühele ning tavapärase 8 võistleja asemel lubada finaali rohkem või vähem sportlasi.

Määruse punktides 17 ja 18 on tehtud olulisi muudatusi. Katseks valmistumise aega olukorras, kus võistlema on jäänud rohkem kui 3 sportlast, vähendatakse kõigil väljakualadel (nii üksikaladel kui ka mitmevõistluses) ühelt minutilt poolele minutile. Juhul, kui võistleja loobub katse sooritamisest peale seda, kui valmistumisaeg on alanud, loetakse katse peale aja lõppemist ebaõnnestunuks. Katseks valmistumise aega üldjuhul ei pikendata ja selle lõppemisel enne, kui võistleja on sooritust alustanud, loetakse katse ebaõnnestunuks.

Juhul, kui võistlejat katse sooritamisel takistatakse või pole tal mingil põhjusel võimalik katset oma soovi kohaselt sooritada või ei ole tema tulemust võimalik korrektselt mõõta, on ala peakohtunikul õigus anda võistlejale uus (kordus)katse või suurendada osaliselt või täispikkuses katseks valmistumise aega.

Kommentaar: Katseaja lühendamise 30 sekundile on põhjustanud palju poleemikat. Mitteamatlikel andmetel võib loota selle määrustemuudatuse tühistamist.

Määruse punktis 19 karmistatakse võistluspaigast loata lahkumise keeldu ja antakse ala peakohtunikule õigus võistleja selle eest teatud juhtudel ka eelneva hoiatusega diskvalifitseerida.

Määrus 187. Üldpõhimõtted (heitealad). Määruse punktile 14(b) on lisatud märkus, mille kohaselt ei loeta enam määrusterikkumiseks seda, kui kui võistleja pöörete sooritamise ajal „vuntsidest“ tagapool asuval ringiosal heiteringi ääri pealispinda või väljaspool ringi maapinda puudutab.

Kommentaar: Ringi äärisele astumine või maapinna riivamine väljaspool ringi on lubatud ainult pöörete tegemise ajal. Ketta lendu laskmise hetkest kuni selle maandumiseni ühelgi ringiosal ringiäärisele või üle selle astuda ei tohi.

Määrus 200. Mitmevõistlused. Määruse punkt 12 on lühendatud ühelauseliseks: kui kaks või enam võistlejat koguvad mitmevõistluses ühepalju punkte, jäävad nad oma punktisummale vastavat kohta jagama.

Määrus 230. Käimine. Määruse punktiga 7(c) kehtestatakse järgnevad trahvipeatuste pikkused: distantsidel pikkusega kuni 5 km – 30 sekundit, 10 km – 1 min, 20 km – 2 min, 50 km – 5 min.

Koostas Peeter Randaru